

خوجالی فاجیعه‌سی انودولماز

تورک دنیاسینا

Türk Dünyasına Geden bir Yol

بایرامینیز قوتلو اولسون!

vol1.topcities.com

بول / هفته نامه‌ی خبری دانشجویان تورک دانشگاه تهران / شماره‌ی ۴۲ / یکشنبه ۲۴/۱۲/۸۲ - ۱۵ مارس ۲۰۰۴ / قیمت ۱۰ تومن

پس از افغانستان؛ فدرال قومی، سیستم حکومتی عراق

بجای سرمقاله:

قانون اساسی جدید عراق: پیروزی قومیت‌گرایی اکراد و اعراب، شکست آرمان برابری ملل عراقی

در افغانستان با تصویب قانون اساسی جدید این کشور، با گنجاندن اصولی بسیار دمکراتیک و مدنی، دو زبان پشتو و دری دو زبان رسمی دولت مرکزی اعلام شدند، به زبان همه ملیتهای ساکن در افغانستان در مناطق ملی خود و بدون تبعیض موقعیت رسمی بودن اعطاء شد و دولت موظف به حفظ، گسترش و آموزش این زبانها گردید. در عراق علاوه بر زبان عربی در گامی به جلو، زبان اقلیت ۱۵٪ کرد هم به رسمیت شناخته شد. اما با تمهیدات ناسیونالیسم کردی و عربی و در گامی به عقب، دیگر ملیتهای تنها از حق آموزش به زبان مادری برخوردار شدند. با تصویب قوانین اساسی دو کشور خاورمیانه ای عراق و افغانستان، اکنون در این دو کشور همسایه، همه گروههای ملی قانونا از حق تعلیم و تعلم به زبانهای مادری خود برخوردار شده، هر دو کشور دارای بیش از یک زبان رسمی گردیدند (در قانون اساسی افغانستان زبانهای همه گروههای ملی و ملیتهای این کشور و در قانون اساسی موقت عراق تنها دو زبان عربی و کردی رسمی اعلام شده اند). با وضعیت بوجود آمده اکنون به لحاظ عددی در هر دوی این کشورها زبان اکثریت مطلق مردم، قانونا و حقوقا رسمی شمرده می‌شود. قانون اساسی موقت عراق در شکل فعلی، به جز مسئله مثبت شناسایی نظام فدرالی، از قانون اساسی افغانستان نیز عقب مانده تر است و تنها می‌تواند پیروزی بزرگ برای قومیت‌گرایان کرد و عرب شمرده شود. با اینهمه شکی نیست که هر گامی که در راستای شناختن رسمی حقوق ملی و بهتر شدن اوضاع ملیتها در کشورها همسایه افغانستان و عراق برداشته می‌شود، تاثیر مثبت بزرگی در ایران نیز خواهد داشت. اما این قانون که در آن همه ملیتهای عراق برابر شمرده نمی‌شوند و نیز قانون اساسی افغانستان که بر نظام فدرالی تاکید نموده است، به تنهایی و عینا البته که هرگز نمی‌توانند مدلی و یا نمونه‌ای برای ایران کثیرالمله به حساب آیند. آنچه که برای ایران مناسبترین است تلفیقی از این دو است: رسمی شدن همه زبانهای ملی، اتخاذ دو زبان سراسری ترکی و فارسی به عنوان زبان رسمی برای دولت مرکزی، و نظام فدرالی بر اساس واحدهای ملی-زبانی. به گفته برخی از اعضای شورای حکومتی، قانون اساسی موقت عراق یکی از پیشرفته ترین قانون های اساسی جهان!!! محسوب می‌شود که پس از بررسی قوانین اساسی کشورهای مختلف، تدوین شده است. در قانون اساسی انتقالی عراق نظام اداری کشور فدرالی، دمکراتیک و مبتنی بر تعدد احزاب پیشبینی شده است. همچنین در این قانون دین اسلام به عنوان دینی رسمی کشور و «اسلام» به عنوان یکی از مصادر قانونگذاری در کشور شناخته شده است. زبانهای عربی و کردی به عنوان تنها زبانهای رسمی عراق شناخته شده و سایر گروههای ملی از جمله تورکمانان (تورکهای آذری)، آسوری‌ها (آسوری-کلدانیها)، ارمنی‌ها تنها در موسسه های آموزشی خود می‌توانند از زبان مادری خویش استفاده کنند. با رسمی شدن زبانهای ملیتهای ساکن در افغانستان و عراق و گذر گام به گام به سوی نظام فدرالی بویژه در عراق، ابعاد و سیر مساله ملی در ایران نیز به یکباره دگرگون گردید. اکنون دو همسایه بزرگ ایران دارای بیش از یک زبان رسمی دولتی اند. در این شرایط دیگر شعار حق تحصیل به زبان مادری برای ایران، که علیرغم تصریح قانون اساسی هرگز اراده سیاسی‌ای برای اجرای آن در جمهوری اسلامی موجود نشده، شعار بی‌پشتوانه و واپس گرایانه است. در شرایط فعلی ایران و عرف سیاسی شکل گرفته در منطقه حداقل خواست دمکراتیک و مقدمه حل مساله ملی در این کشور، مشابه آنچه در افغانستان و عراق انجام شد، رسمیت بخشیدن به زبان سراسری و ملی تورکی در سطح دولت مرکزی و فدرال و دیگر زبانهای ملیتهای ساکن در ایران سطح منطقه ای و دول فدره است.

ماده (۴) دارای نقاط بسیار مثبتی مانند تصریح بر جمهوریت، فدرالیسم، دمکراتیک و تکثرگرا بودن نظام آتی عراق است. به واقع به لحاظ تئوری این تنها نقطه یقین‌بخش مثبت و مترقی این قانون شمرده می‌شود. با توجه به دیگر اصول این قانون آشکار می‌شود که در این قانون، از میان حلقهای ساکن در این کشور تنها دو گروه ملی عرب و کرد، از حق سلف دترمیناسیون و حق تعیین سرنوشت برخوردار شده و تورکمانها (تورکهای آذری) و آسوری‌ها از این حقوق محروم نگاه داشته می‌شوند. در حالیکه این دو گروه ملی اخیر دهه هاست که خواهان تشکیل دولتهای خودمختار خود در مناطقی که در آنها از اکثریت برخوردار هستند و در این راه مبارزه می‌کنند. این قانون از آنجائیکه از میان ملیتهای ساکن در عراق تنها عربها و کردها را شایسته آزاد زیستن دانسته و دیگران را مستحق این حق ندانسته است، قانونی ارتجاعی و غیردمکراتیک است. مشروط نمودن نظام فدرالی به واقفهای تاریخی و جغرافیایی که به اصرار گروههای کردی در قانون گنجانده شده است و نه واقفهای قومی و مذهبی - که اساسا جوهر مساله ملی و ریشه بی‌ثباتی صد ساله اخیر در

قانون اساسی دوره انتقالی عراق رسماً امضا شد. از مواد اصلی این قانون، پذیرش نظام فدرالی برای منطقه کردستان عراق که شمال چهار استان است. دین اسلام به عنوان دینی رسمی کشور و اسلام به عنوان مصدر قانونگذاری در کشور شناخته شده است. در قانون اساسی دوره انتقالی عراق تصریح شده است نظام اداری کشور بر مبنای نظام فدرالی، دمکراتیک و تعدد احزاب باشد. زبان های عربی و کردی!!! به عنوان زبان های رسمی عراق شناخته شده و سایر اقلیت ها تنها در موسسه های آموزشی خود می‌توانند از زبان مادری خویش استفاده کنند. در قانون اساسی دوره انتقالی عراق تصریح شده است که نظام اداری کشور بر مبنای نظام فدرالی، دمکراتیک و تعدد احزاب باشد. همچنین در این قانون تصریح شده است که انتخابات پارلمان دوره انتقالی به صورت آزاد و مستقیم خواهد بود که پس از انتقال قدرت در سی ام ژوئن سال ۲۰۰۳ میلادی برگزار می‌شود. کشور بر مبنای نظام فدرالی، دمکراتیک و تعدد احزاب باشد. همچنین در این قانون تصریح شده است که انتخابات پارلمان دوره انتقالی به صورت خودمختاری یا به تعبیر قانون اساسی موقت، فدرالیه جغرافیایی جزئی اداره می‌شوند. خانم «سونگول جابوک» عضو شورای حکومتی عراق و نماینده ترکمن های این کشور، در گفت و گو با شبکه الجزیره قطر نسبت به عدم شناسایی زبان تورکمن به عنوان سومین زبان رسمی در عراق، اظهار نارضایتی کرد.

نارضایتی تورکیه از قانون مصوب عراق

روزنامه‌ی صباح - چاپ تورکیه - نوشت: آنکارا که از موقعیت جغرافیایی در نظر گرفته شده برای تورکمن‌ها و حقوق ویژه‌ی تعیین شده برای اکراد ناراضی است، با آیت‌الله سیستانی از مراجع شیعه که در ماههای اخیر به عنوان مهمترین قدرت سیاسی عراق در آمده است، در این مورد تماس برقرار کرد و گفت‌وگو با اعضای شیعه‌ی حکومت انتقالی عراق را نیز آغاز کرده است. به نوشته‌ی صباح، آنکارا معتقد است که جمله‌ی «قانون حقوق عراقی‌ها، اکراد و عربها را شامل می‌شود.» «به نوشته‌ی صباح، قانون اساسی عراق موجب به وجود آمدن اختلافات قومی خواهد بود و تورکیه در مورد داده شدن حقوق زیاد به اکراد نگران است. آنکارا با در نظر گرفتن اینکه آیت‌الله سیستانی در مورد مادامی که حقوق ویژه‌ی برای اکراد در نظر می‌گرفت، ۷۲ ساعت امضای قانون اساسی را به تأخیر انداخت، تصمیم گرفت با وی در مورد این مخالفت‌های مشترک گفت‌وگو کند. همچنین یک رهبر دینی در بغداد در گفت‌وگو با صباح گفت: مخالفت‌های ما با تورکیه شبیه هم است. ما در هر زمین‌های خواستار یک عراق متحد هستیم. اگر مساله‌ی حل نشده‌ی باشد، این است که یک گروه انتخاب نشده (اکراد) از هم اکنون حق وتو دارند و این کاملاً مغایر با دموکراسی است.

مراسم روز زن در دانشگاه الزهراء

به گزارش خبرنگار بول: ششمین مارس (۱۸ اسفندماه) از ساعت ۴ الی ۲:۳۰ مراسم بزرگداشت روز زن و زن آذربایجانی برای اولین بار در دانشگاه الزهراء، با همکاری مرکز تحقیقات مجمع دانشجویان آذربایجانی (آبام) برگزار شد. در این مراسم، دکتر عزیزاده، بهزاد بهزادی، اوستاد گونلیلی، مهندس کهریز میران به سخنرانی پرداختند. همچنین خانم سیمای صمدی، سکینه اسودی، ماهنی زنگنالی، اکرم نجاری، سولماز مقترن، رباب درخشانی، سعید نجاری، تالیماز نظمی به شعرخوانی و ارائه‌ی مقاله پرداختند. آقای یوسف فرزانه، ناشر کتابهای تورکی (اندیشه‌ی نو) نیز در این مراسم شرکت کرده بود. در این مراسم از مدرس زبان و ادبیات تورکی این دانشگاه، مهدی نعیمی فردانی شد. خانم مریم شریفی در ابتدای مراسم از طرف دانشجویان تورک این دانشگاه ضمن خوشامدگویی به شرکت‌کنندگان، از تمامی دانشجویان و اساتید که در برگزاری این همایش همکاری کرده بودند، تقدیر نمود. در انتهای مراسم نیز آقای دکتر محمد بدلی مشاهیر نیز از طرف «آبام» از شرکت‌کنندگان تشکر کرد.

اعلام زمان شروع مذاکرات پیوستن به اتحادیه‌ی اروپا

دگره‌دار شردور، در دیدار با رجب طیب اردوغان اعلام کرد: مذاکرات برای پیوستن تورکیه به اتحادیه‌ی اروپا در مارس یا آوریل سال آینده میلادی شروع خواهد شد. گره‌دار شردور، صدراعظم آلمان که کم‌کم‌های زیادی برای پیوستن تورکیه به اتحادیه‌ی اروپا کرده است، در دیدار با رجب طیب اردوغان، نخست‌وزیر تورکیه ابراز امیدواری کرد: در مارس یا آوریل سال ۲۰۰۵ مذاکرات برای پیوستن تورکیه به اتحادیه‌ی اروپا آغاز شود. شردور با اشاره به تلاش تورکیه برای حل مشکل قبرس و انجام اصلاحات درونی این کشور برای پیوستن رسمی به اتحادیه‌ی اروپا خطاب به دولت‌مردان تورکیه گفت: همین طور ادامه دهید. معتقدم برای پیوستن تورکیه به اتحادیه‌ی اروپا مانعی وجود ندارد. برای تاریخ مذاکرات تصمیم‌گیری خواهد شد و احتمالاً در مارس یا آوریل سال ۲۰۰۵ مذاکرات آغاز می‌شود. وی ادامه داد: در گزارشی به گونتر وروگن، مسؤول کمیسیون اتحادیه‌ی اروپا، از جانب دولت آلمان به اتحادیه‌ی اروپا مبنی بر پیوستن تورکیه به این اتحادیه توصیه خواهیم کرد.

درگیری در کرکوک

درگیری‌های کردها، اعراب و تورکمن‌های عراق پس از امضای قانون اساسی موقت این کشور بیش از سه کشته و ۲۰ زخمی بر جای گذاشت. پلیس عراق بیان داشت: به دنبال امضای قانون اساسی موقت عراق، هزاران تن از کردها با برگزاری مراسم شادی به سوی برخی از مناطق عرب‌نشین و تورکمن نشین گلوله شلیک کردند که این امر منجر به درگیری‌های گسترده میان اعراب، تورکمن‌ها و کردهای عراق شد. به گفته‌ی این منابع، تظاهرکنندگان کرد با حمل عکس‌هایی از جلال طالبانی، رهبر اتحادیه‌ی میهنی کردستان عراق و مسعود بارزانی رهبر حزب دموکرات کردستان عراق و نیز پرچمهای متعلق به منطقه‌ی کردنشین، پرچم عراق را آتش زدند که این امر منجر به تحریک دیگر ساکنین عرب و تورکمن این منطقه شد.

ناآرامی گسترده در شهرهای کردنشین ایران

در پی امضای قانون اساسی موقت عراق، تعدادی از شهرهای کردنشین مرزی ایران، روز گذشته شاهد برگزاری جشن‌هایی بود که در مواردی با آشوب همراه شد. شمار زیادی از جوانان میروان، در واکنش به امضای قانون اساسی عراق با تجمع در یکی از چهارراه‌های این شهر، رقص و پایکوبی کردند. همچنین خودروهای شخصی با روشن کردن چراغ قرمز در شهر، کاروان شادی به راه انداختند. عده‌ای نیز با سر دادن شعارهایی در حمایت از احزاب کومله و دمکرات در خیابان‌های میروان راهپیمایی کردند و سپس با تجمع در اطراف مجسمه شهید فهمیده، این مجسمه را پایین کشیدند. همین گزارش‌ها از بانه، حاکیست، مردم این شهر با در دست داشتن پرچم کردستان عراق، شعارهایی سردادند. آنها شادی و خوشحالی خود را با پراناب ترقه اعلام کردند. این وضع تا ساعت ۲۰ دیشب ادامه داشت و نیروی انتظامی از هر گونه دخالت در این تجمع خودداری کرد. شامدانی جمعی از مردم شهرستان «بوکان» در خیابان‌های این شهر در پی تصویب حکومت فدرالی برای کردستان عراق، به درگیری با مأموران نیروی انتظامی منجر شد. در این تجمع نزدیک به ۸۰۰ نفر از مردم با حضور در خیابان‌های اصلی شهر، پس از آتش‌بازی و پایکوبی، اقدام به تخریب و آتش زدن بانک تجارت و شکستن شیشه‌های بانک‌های مسکن، سپه و چند مغازه کردند. همچنین آنان شعارهایی علیه نظام اسلامی سر دادند و با مأموران نیروی انتظامی درگیر شدند. بر اساس برخی گزارش‌ها، بر اثر درگیری‌های این شهر، ده‌ها نفر زخمی شدند. ناآرامی‌های شب گذشته در پیرانشهر، باعث زخمی شدن ۸ نفر از مأموران نیروی انتظامی شد. همچنین شبیه و پنجره پاسگاه نیروی انتظامی، راهنمایی و رانندگی، مسجد صاحب‌الزمان، بانک ملی و بسیج ناحیه مقاومت، شکسته و به چند خودرو نیز خسارت وارد شد. در این جریان ۱۲۰ نفر دستگیر و تحویل مراجع قضایی شدند. گفتنی است، این ناآرامی‌ها به بهانه امضای قانون اساسی جدید کشور عراق است که در آن به کردهای کردستان این کشور، خود مختاری اعطا شده است.

سومین همایش «روابط ایرانیان و تورکها با غرب از قرن

دهم تا بیستم»

صبح روزسه‌شنبه ۱۹/۱۲/۸۲ در محل تالار صاناب دانشکده ادبیات دانشگاه اصفهان همایشی با عنوان فوق شروع به کار کرد. مهندس حسینی استاندار اصفهان - در مراسم افتتاحیه این همایش به اهمیت و جایگاه دو کشور در منطقه خاورمیانه اشاره نمود و بر اهمیت چنین نشست‌هایی تأکید کرد. در این همایش ۱۱۰ نفر از استادان و صاحبان نظر کشور تورکیه به همراه پروفیسور «خلج اوغلو» - رییس بنیاد تاریخ تورکیه - شرکت دارند.

